

Projectbeschrijving Jong adopteert Oud

Inleiding

Dementie is een ziektebeeld waar nog steeds een taboe op rust. De dementerende zelf en ook de omgeving ervaart vaak gevoelens van schaamte. Voor veel mensen is het een moeilijk onderwerp om over te praten. Met de toenemende vergrijzing krijgen toch steeds meer mensen in hun omgeving met dementie te maken. Ook kinderen komen met dit ziektebeeld in aanraking als bijvoorbeeld een grootouder aan dementie lijdt of als dementie zich bij een ouder op jonge leeftijd manifesteert. Voor ouders en grootouders kan het moeilijk zijn om kinderen hierover uitleg te geven, door schaamtegevoelens maar ook doordat ze zelf moeite hebben om het ziektebeeld te begrijpen. Kinderen zijn wel gebaat bij goede voorlichting. De ervaring leert dat zij nieuwsgierig zijn naar wat er aan de hand is. Ook zijn kinderen, vaak beter dan volwassenen, in staat om op een onbevagen manier de dementerende tegemoet te treden.

In het voorliggend project wil het Alzheimer Centrum Limburg basisschoolkinderen in contact brengen met dementerende ouderen die in een zorgcentrum of verpleeghuis verblijven. Actief burgerschap en solidariteit tussen generaties is de rode draad.

Doelstellingen

Met het adoptieproject wordt getracht:

- het taboe rondom dementie te doorbreken,
- kinderen te leren de wereld van de dementerende medemens te begrijpen
- het welbevinden van de mensen met dementie te verbeteren

Het huidige projectvoorstel betreft de implementatie van het adoptieproject op basisscholen en zorgcentra in Nederland.

Opzet

Basisschool-kinderen (groep 7/8) gaan regelmatig op bezoek, gedurende een hele dag of dagdeel, bij dementerende ouderen in een zorgcentrum of verpleeghuis. Een groepje van 5 kinderen bezoekt de dementerende mensen binnen de dagbehandeling of verpleegafdeling en doet samen met hen allerlei leuke en zinvolle activiteiten, zoals helpen met eten geven, krant voorlezen, schilderen etc. Aan de hand van psycho-educatief materiaal over ouderen en dementie, dat specifiek voor kinderen is ontwikkeld door het Alzheimer Centrum Limburg (video/dvd "Opa raakt de weg kwijt" en de cd-rom "Als ik in de war ben, dan ben ik er eventjes niet") zullen kinderen bij de start van het project in de klas worden voorgelicht over de belevingswereld en de omgang met dementerende ouderen.

Er heeft reeds een pilot gedraait om de haalbaarheid van het project te toetsen (OBS Nutsschool-Maastricht en verpleeghuis Grubbeveld Maastricht). De ervaringen in dit project zijn uiterst positief, zowel vanuit het perspectief van de kinderen, de dementerenden, de groepsleiding, de leerkrachten en de ouders. **Een aantal reacties van de kinderen:**

"Demente mensen weten vaak niet meer wat ze gisteren gedaan hebben, maar ze weten wel veel over vroeger. Je moet dingen vaker herhalen, beter luisteren en zacht praten. Ik wil wel nog een keer terugkomen."

"Het was leuk vandaag. We hebben geschilderd en een kaartspel gedaan. De mensen deden goed mee maar soms luisteren ze niet of het kan ook zijn dat ze je niet horen. De ouderen zeggen vaak dat ze het leuk vinden dat er kinderen zijn."

In de pilot is gebleken het contact met de kinderen een positieve invloed op het welbevinden van de dementerende mensen. Zij reageren over het algemeen ontspannen op de spontane reacties van de kinderen en genieten van de aandacht. Tevens worden ze gestimuleerd tot interactie en het ondernemen van activiteiten. De kinderen leren zo de wereld van de dementerende oudere beter kennen, begrijpen en respecteren, hetgeen een positieve bijdrage kan leveren aan de sociale ontwikkeling van het kind.

Ook ouders en leerkrachten worden via de kinderen betrokken bij de belevingswereld van dementerende ouderen en de aanwezigheid van kinderen in het zorgcentrum/verpleeghuis verrijkt het zorg-milieu en is extra ondersteunend en motiverend voor het personeel. Op deze wijze kunnen vooroordelen en taboes t.a.v. oudere mensen en dementie worden doorbroken. Via de ongedwongen en spontane omgang van kinderen met de ouderen en door hun verhalen over hun contacten met dementerende mensen, gaan de oudere mensen weer meer deel uitmaken van onze samenleving.

Reacties ouders:

Moeder van Esther:

“Ik ben zeer positief over het adoptieproject. Ook Esther kwam met erg enthousiaste verhalen thuis van de adoptiedagen. Ik vind het prima dat mijn dochter in aanraking is gekomen met dementerende ouderen. Ik heb ook het idee dat de kinderen op Grubbeveld goed begeleid zijn. Esther zei ook dat de dementerende ouderen het erg op prijs stelden dat de kinderen er waren: ze kregen leuke reacties van de ouderen. Ik vind het een goed plan dat het adoptieproject verder uitgebreid wordt. Ik vind het namelijk erg zinvol dat kinderen in aanmerking komen met dementerende ouderen.”

Vader van Jorik:

“Ik vind het adoptieproject een heel leuk en leerzaam initiatief. De kinderen kunnen nu zien hoe het in een verpleeghuis gaat en werkt. Jorik is na de adoptiedagen na gaan denken over “ouder worden”. Hij zei laatst: “als je ouder wordt, ben je vaak eenzaam”. Hij beseft nu dat ouderen een andere plaats in de maatschappij innemen. Jorik was erg enthousiast over de adoptiedagen. Het is zeker voor herhaling vatbaar.”